

Miljørettet helsevern i Grenland

Bamble

Drangedal

Kragerø

Porsgrunn

Siljan

Skien

Direktoratet For Strålevern Og Atomsikkerhet
Postboks 329 Skøyen
0213 Oslo

Deres ref.
25/01486

Vår ref.
25/5440 - 2

Dato
31.07.2025

Svar på høring – Endringer i strålevernloven og stråleforskriften (strengere regulering av solarier)

Vi viser til høringsbrev datert 30. april 2025 med forslag om strengere regulering av solarier. Miljørettet helsevern i Grenland er et interkommunalt samarbeid mellom kommunene Bamble, Drangedal, Kragerø, Porsgrunn, Siljan og Skien. Vi utfører lovpålagte tjenester innenfor fagområdet miljørettet helsevern på vegne av samarbeidskommunene og i tett samarbeid med kommuneoverlegene i nevnte kommuner. Nedenfor følger en administrativ uttalelse til mottatt høring fra kommuneoverlegene i nevnte kommuner og Miljørettet helsevern i Grenland.

DSA fremmer med høringsnotatet forslag til endringer i *lov 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern og bruk av stråling (strålevernloven)* og i *forskrift 16. desember 2016 nr. 1659 om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften)*. DSA ønsker innspill fra høringsinstansene på alle forslag i høringsnotatet.

Miljørettet helsevern i Grenland og kommuneoverlegene i Grenland har følgende innspill til endringer i strålevernloven:

Vi støtter forbud mot reklame for solarium, og at overtredelse skal kunne sanksjoneres med overtredelsesgebyr.

Som det vises til i høringen fremstår ofte reklamen som misvisende og kroppsfiksert. Reklame for solarier skjer i stor grad via ulike sosiale medier som i hovedsak retter seg mot mindreårige. Reklame fører ofte til at forbrukere blir feilinformerte og kan ofte skape ett inntrykk av at solarium er sunt eller ufarlig. Unge mennesker er ekstra utsatt for påvirkning fra reklame. Vi mener også at det faktisk at det ikke er noen dokumenterte helsemessige fordeler ved bruk av solarium, mens det finnes dokumentasjon på helseskadelige effekter ved bruk av solarium, styrker argumentet for et reklameforbud. I et folkehelseperspektiv er det svært uheldig at det reklameres for solarium.

Vi støtter hjemmel til å stanse solarievirksomheter ved brudd på alderskontrollkravet

En hjemmel til å stanse virksomheter ved påvist brudd på alderskontrollkravet vil gi tilsynsmyndigheten et mer effektivt virkemiddel som kan bidra til å hindre at flere personer under 18 år får tilgang til solarier. Miljørettet helsevern i Grenland ønsker utarbeides veiledning i form av

Postadresse
Porsgrunn kommune
Postboks 128
3901 Porsgrunn

Besøksadresse
Rådhusgata 7, 3901 Porsgrunn
www.porsgrunn.kommune.no

Telefon: +47 35 54 70 00

Epost: postmottak@porsgrunn.kommune.no

Bankgiro: 71470508005
Org.nr.: 939991034

merknader til forskrift eller veileder på hvordan stansing av virksomhet skal gjennomføres i praksis og i tråd med lovverket.

Vi vil også påpeke at vi har erfart at det er utfordrende for tilsynsmyndigheten å kontrollere om solarievirksomhetene overholder kravet til 18 års aldersgrense når de er ubetjente. Alle ansatte hos tilsynsmyndigheten er over 18 år og får således lovlig tilgang til solarier ved å verifisere seg med bankID eller annet system for alderskontroll. Miljørettet helsevern i Grenland har mange års erfaring med å gjennomføre tilsyn med solarievirksomheter i grenlandskommunene og vi har deltatt på samtlige tilsynskampanjer i regi av Statens strålevern/DSA. Vi har ved bruk av bankkort tilhørende mindreårige (egne barn) avslørt at flere virksomheter som har elektroniske systemer for alderskontroll har løsninger som gir barn under 18 år tilgang til solarier. Nevnte lovbrudd ville aldri blitt avdekket dersom vi kun hadde identifisert oss med egen bankID.

Miljørettet helsevern i Grenland og kommuneoverlegene i Grenland har følgende innspill til endringer i strålevernforskriften:

Vi støtter tilsynsplikt til kommunene hjemlet i forskrift, og innføring av tilsynsavgift.

Tidligere tilsynskampanjer har vist at mange kommuner ikke fører tilsyn. Dette kan føre til at flere unge under 18 år får tilgang til solarier samt at det fører til forskjellsbehandling av solarievirksomheter. Ved innføring av en evt. tilsynsplikt for kommunene bør omfang og frekvens på tilsyn fremkomme av veileder eller merknader til forskrift. Vi savner også opplysninger om hvilken instans det er som skal følge opp at kommuner overholder sin tilsynsplikt.

Miljørettet helsevern i Grenland har erfaring med at regelmessige tilsyn er nyttig og nødvendig for å påse at solarievirksomhetene følger kravene i lov og forskrift.

I høringsnotatet står det at formålet med en tilsynsavgift først og fremst er å sikre finansiering av tilsyn. Miljørettet helsevern i Grenland er usikre på om kommunene som mangler kompetanse og ressurser til å føre tilsyn, vil få dette på plass på bakgrunn av den foreslåtte tilsynsavgiften på 3846,- pr. virksomhet pr. år.

Vi mener ubetjente solarier ikke bør tillates, og at det uansett bør gjennomføres elektronisk alderskontroll ved bruk.

Flere undersøkelser bekrefter at unge under 18 år fortsatt får tilgang til solarium. I høringen vises det til ungdomsundersøkelsen om sol og solarium fra 2022 der halvparten av de spurte ungdommene svarte at de hadde tatt solarium første gang før de fylte 18 år, og kun et fåtall under 18 år hadde opplevd å bli nektet adgang da de ville ta solarium. I høringen vises det til at det trolig er de ubetjente solarierne det er enklest å få tilgang til for personer under 18 år. Som beskrevet har Miljørettet helsevern i Grenland selv erfart, i forbindelse med tilsyn, at det har vært mulig for personer under 18 år å få tilgang til ubetjente solarier. Vi støtter forslag til krav om at solarievirksomheter alltid er betjente, og at betjeningen har en rolle i ivaretagelse av virksomhetens plikt til alderskontroll.

Vi støtter krav til at solarievirksomhetene informerer kundene om risikofaktorer ved solariebruk før de betaler.

Det er viktig at alle solariekunder får tydelig og forståelig informasjon om risikofaktorer ved bruk av solarium, før de betaler for en soltime, slik at brukerne kan ta informerte valg. Informasjon bør gis i en kombinasjon av tekst, illustrasjoner og muntlig informasjon fra betjening ved virksomheten.

I tillegg ønsker Miljørettet helsevern i Grenland og kommuneoverlegene i Grenland å gi følgende innspill:

Bruk av solarium er dokumentert kreftfremkallende, og hudkreft er en av kreftformene som øker mest; Norge er blant de fem landene i verden som har høyest forekomst av hudkreft, og landet med nest høyest dødelighet av hudkreft. Kreftregisteret har beregnet at mer enn 1000 tilfeller av hudkreft kan forebygges årlig, ved å unngå solarium. Nasjonal UV-og hudkreftstrategi har som mål blant annet å redusere veksten i forekomst av hudkreft med 25% innen 2040. Hvis det ikke lykkes, er det anslått at samfunnskostnadene for hudkreft i 2040 vil bli 11,5 mrd kr årlig i stedet for 8,7 mrd årlig. Det er ingen dokumentert helsegevinst av solariebruk, og heller ingen nedre grense for når solarium kan anses å være trygt.

Risikoen for kreft av solariumbruk er høyest når bruken starter i ung alder. Undersøkelser viser at solarium brukes i størst grad av unge mennesker – også tross aldersgrense på 18 år.

Ungdomsundersøkelsen viser også at halvparten av ungdommene mener solarium bør forbys helt. Miljørettet helsevern i Grenland og kommuneoverlegene i Grenland mener at det i forbindelse med forslaget om strengere regulering av solarier, som nå er ute på høring, også burde vært utredet om det foreligger faglig grunnlag for å innføre forbud mot å tilby benyttelse av solarium offentlig.

Med hilsen

Annette Solheim
avdelingsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til

Bamble Kommune	Postboks 80	3993	Langesund
Drangedal Kommune	Gudbrandsveien 7	3750	Drangedal
Kragerø Kommune	Postboks 128	3791	Kragerø
Porsgrunn Kommune	Postboks 128	3901	Porsgrunn
Siljan Kommune		3749	Siljan
Skien Kommune	Postboks 158 Sentrum	3701	Skien